

Äldreförvaltningen

Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR)

Protokoll nr 2 fört vid sammanträde för kommunstyrelsens pensionärsråd den 14/3 2017, kl. 10.30-11.30

Justerat den /3 2017

Elsemarie Bjellqvist
Ordförande

Anne-Marie Bergström

Närvarande:

Ordförande	Elsemarie Bjellqvist (PRO)
Vice ordförande	-

Ledamöter	Donald Monvall (PRO) Eva Jacobsson (PRO) Harry Vikner (PRO) Olle Eriksson (SPF Seniorerna) Christina Folke (SPF Seniorerna) Margaretha Persson (SKPF)
-----------	--

Ersättare	Gunnel Färm (PRO) Magnus Brattström (PRO) Ulla Wihlman (PRO) Lena Hedquist (SPF Seniorerna) Anders Lidbeck (SPF Seniorerna) Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna) Inga Lundvall (SKPF)
-----------	--

Adjungerad	-
------------	---

Förhinder: Vice ordföranden Birgitta Borg (SPF Seniorerna), ledamoten Kerstin Rosenkvist Hedler (SKPF), ersättarna Gunnar Nyberg (PRO) och Lars Bromander (SKPF).

Tjänstgörande ersättare: Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna) för Birgitta Borg (SPF Seniorerna).

Närvarande tjänstemän: Direktören Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Raili Karlsson, Lisbeth Hagman och Annelie Svensson, äldreombudsmannen Linda Vikman samt KPR:s sekreterare Nima Andacheh.

1. Genomgång av närvaro

Sekreteraren noterar närvaro.

2. Val av protokolljusterare

Ersättaren Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med ordförande Elsemarie Bjellqvist (PRO) justera dagens protokoll.

3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Rådet väljer att godkänna dagordningen med följande tillägg:

- a) Frågan om referensgrupp broddar läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- b) Frågan om referensgrupp Långsiktiga äldreomsorgsprogrammet läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- c) Frågan om KPR:s skrivelse ska ingå i protokollet läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

4. Anmälan av protokolljustering KPR 1/2017-01-24

Anmälan läggs till handlingarna.

5. Anmälan av protokolljustering ÄN 1/2017-01-31

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 21 mars 2017

§7 Underlag för budget 2018 med inriktning 2019 och 2020

Dnr 1.2.2-153/2017

Den ökande delen av äldre i befolkningen ställer nya krav på insatserna från äldreomsorgen. Äldre önskar ha ett självständigt liv. Där är moderna hjälpmedel och nya digitala tjänster och produkter en viktig del för att uppnå detta. Allt fler ställer ökade krav på självbestämmande och delaktighet. Insatserna som ges till de äldre ska ges på det sätt den enskilde önskar och utifrån den enskildes behov och önskemål helt enligt äldreomsorgens värdegrund. Detta kräver att medarbetarna har den kompetens som behövs för att stödja den enskilde.

Hemtjänsten och vården och omsorg för personer med demens genomgår ett utvecklingsarbete för att bättre kunna möta framtidens behov och krav.

För att utveckla äldreomsorgen så att de äldre i staden kan få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden är äldreförvaltningen aktiv i olika forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med högskolor, näringsliv och andra intressenter.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"I ärendet redovisas förvaltningens behovsanalyser och prioriterade utvecklingsområden för den kommande treårsperioden: boendeplanering, personalförsörjning och kompetensutveckling samt samverkan och verksamhetsutveckling.

Alla dessa områden anser KPR är viktiga områden. Vi vill speciellt peka på två av områdena. Bra boenden är en förutsättning för ett bra liv på äldre dar. Som vi tidigare framfört, är vi mycket missnöjda med den äldreboendeutredning som redovisades under 2016. Vi förutsätter därför att fortsättningen av arbetet som kommer att ske under detta år, blir av högre kvalitet. Och vi förutsätter också att KPR:s synpunkter kommer att tas tillvara, bl.a. att faktiskt inte alla vill bo kvar hemma. Förbättringar av hemtjänsten är det andra området som vi vill prioritera. Vi instämmer i förvaltningens synpunkter att kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen är en av grundstenarna för att uppnå en god kvalitet i äldreomsorgen. Där inkluderas också behovet av svenskundervisning för medarbetare som inte klarar de språkliga kraven. Hänsyn bör också tas till kraven på språklig och kulturell kompetens för att möta invandrargruppernas behov.

Vi saknar en skrivning om hur staden ska uppfylla målet om bättre kontinuitet inom hemtjänsten. En av de viktigaste kvalitetshöjande insatserna är att nå målet om max 10 personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod."

§8 Motion av Sofia Modigh (KD) om att införa en årligen återkommande Äldrevecka i Stockholm

Dnr 150-835/2016

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Sofia Modigh (KD) att en årlig återkommande Äldrevecka införs i Stockholm. Detta med utgångspunkt från de äldres individuella behov och intressen. Under denna vecka ska både offentliga, privata och ideella aktörer samlas kring aktiviteter och informationsinsatser som riktar sig till äldre. Representanter för olika boendeformer, vårdalternativ, resebyråer, ideella föreningar, stiftelser, politiker, äldreförvaltningen, hälsoföretag, matleverantörer etc. ska under Äldreveckan ha en utåtriktad fokus på stadens äldre.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§9 Remiss på motion från Sofia Modigh om hantering av kön till stadens vård- och omsorgsboende

Dnr 150-836/2016

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Sofia Modigh (KD) att Stockholms Trygghetsjour ges i uppdrag att månadsvis följa upp önskemålet om att stå kvar i kö även efter en placering, för att få information om det fortfarande finns önskemål om flytt till annat boende.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§10 Remiss om Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm – Lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete

Dnr 1.5-77/2017

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm har lämnat sin lägesrapport på remiss till stadens förvaltningar.

Rapporten fokuserar i stor utsträckning på gruppen yngre människor som varken arbetar eller genomgår någon utbildning. I denna grupp är unga utrikes födda och personer med funktionsnedsättning överrepresenterade.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§11 Uppföljning av vård och omsorgsboende, hemtjänst, servicehus och dagverksamhet 2016

Dnr 410-105/2017

Genomförda uppföljningar 2016 visar i stort på väl fungerande verksamheter med en övervägande god följsamhet gentemot lagar, avtal och föreskrifter. Inom flertalet områden ses förbättrade resultat i jämförelse med föregående års resultat. Det finns dock några generella utvecklingsområden som flertalet av verksamheterna behöver förbättra. Detta gäller framför allt riskanalys samt att använda verksamhetens resultat i arbetet med systematisk kvalitetsutveckling. Ett annat utvecklingsområde är hälso- och sjukvårdsdokumentation och social dokumentation.

Resultatet från den fördjupade granskningen av utbildningsgraden inom hemtjänsten visar också att kompetensutveckling inom hemtjänsten är ett prioriterat område som utförarna behöver inrikta sig på.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”Ärendet visar hur viktigt det är med uppföljning av äldreomsorgen. Det vi redan vet verifieras i ärendet, att kompetensutvecklingen är oerhört viktig. Det är anmärkningsvärt att när förvaltningen gjort en verifierad granskning av utbildningsnivån, får man fram klart sämre siffror jämfört vad utföraren själv tagit fram. Vid jämförelse mellan regiformer framkommer att hemtjänstutförarna i privat regi uppnår mycket sämre resultat. Vi ser därför fram mot att de nya förfrågningsunderlagen skärper kraven, och att det finns resurser för att kontrollera dem.”

Anders Lidbeck (SPF Seniorerna) och Eva Jacobsson (PRO) tillägger för egen del:

”Vi efterlyser att det i uppföljningarna görs en uppdelning på service och omvårdnad när det gäller bistånd i form av hemtjänst.”

§12 Fördelning av stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen 2017

3.4-73/2017

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att administrera, fördela medel och löpande följa upp en tillfällig satsning på en ökad bemanning inom äldreomsorgen under åren 2015 – 2018. För året 2017 har Stockholm stad tilldelats 154,6 mnkr att rekquirera.

Samtliga utförare inom Stockholms stads äldreomsorg, oavsett regiform och verksamhet, erbjudits möjlighet att ansöka om stimulansmedel för ökad bemanning. Totalt har 288 ansökningar motsvarande 374 mnkr inkommit.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§13 Redovisning av stimulansmedel för ökad bemanning 2016

Dnr 340-45/2016

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att administrera, fördela medel och löpande följa upp en tillfällig satsning på en ökad bemanning inom äldreomsorgen under åren 2015 – 2018. År 2016 erhöll Stockholms stad 157,6 mnkr i statliga stimulansmedel för ökad bemanning. De kommuner som erhållit stimulansmedel ska årligen återrapportera till Socialstyrelsen hur medlen använts. Vidare ska stimulansmedel som inte förbrukats inom given tid, eller som inte använts enligt villkoren, återbetalas.

Totalt har 150,8 mnkr förbrukats vilket innebär att ca 6,8 mnkr ska återbetalas till Socialstyrelsen. Den främsta anledningen till att alla medel inte förbrukats anges vara svårigheter att rekrytera lämplig personal.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§14 Redovisning av statsbidrag 2016

Dnr 340-77/2016

Regeringen gav Socialstyrelsen i uppdrag att under 2016 fördela stimulansmedel till kommuner för baspersonal inom äldre- och funktionshinderomsorg samt till handläggare i områdena som arbetar med myndighetsutövning. Medlen betalades ut av Socialstyrelsen och kunde användas till och med den 31 december 2016.

Efter beslut i kommunfullmäktige fördelades 5,67 mnkr till verksamhetsområdet funktionsnedsättning och 8,5 mnkr till äldreomsorgen. Äldreförvaltningen förbrukade 2,27 mnkr av medlen och socialförvaltningen 2,15 mnkr. Den summa som återredovisades till socialstyrelsen blev 9,75 mnkr.

Orsaken till att medlen inte förbrukades inom äldreomsorgen var framför allt att de personer som anmälades till utbildningen saknade grundläggande kompetens i svenska, att utbildningen var på heltid och att vikarieersättningen inte motsvarade kostnaderna för enheterna.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§15 Hemtjänstersättning för insatser som utförs av anställda anhörigvårdare

Dnr 3.5-65/2017

I budget 2017 har kommunfullmäktige beslutat att anhörig- och objektsanställningar endast ska tillämpas om synnerliga skäl föreligger. I samband med detta beslut har äldrenämnden fått i uppdrag att utreda hemtjänstersättningen till utförare för insatser som utförs av anställda anhörigvårdare.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§16 Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 4, år 2016

Dnr 4.1-79/2017

Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda. Vid periodens slut, den 31 december, fanns totalt 120 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§17 Anmälan om fördelning av medel för utveckling inom demensområdet år 2017

Dnr 3.4-103/2017

Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom (2010) är en rekommendation att bedriva multiprofessionellt arbete som syftar till kontinuitet i vården och omsorgen för att underlätta bedömningar som kräver flera perspektiv eller kompetenser.

Ett led i arbetet med att utveckla ett multiprofessionellt arbetssätt och specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt är att öka kompetensen kring bemötande av personer med demenssjukdom. Syftet är att utveckla och hitta nya arbetsmetoder och samarbetsformer. Samverkan med äldre i fokus är den röda tråden.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

7. Förvaltningschefens information

-

8. Genomgång av KPR:s balanslista över rådets frågor till förvaltningen

– Vad gäller frågan om nytt tillfälle för Ipad-utbildning, kommer förvaltningen snarast möjligt att återkomma med förslag på datum.

9. Äldreombudsmannens information

– Varje år görs en internationell undersökning om vilket land i världen i vilket det är bäst att åldras. I den senaste undersökningen kom Sverige på femte plats. Mer information om undersökningen kan man ta del av på:

http://durableportfolios.com/docs/398/951/2016%20Natixis%20Global%20Retirement%20Index%20Report_Final.pdf

10. Övriga frågor

a) Frågan om referensgrupp broddar läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Följande rådsmedlemmar ska ingå i referensgruppen: Ulla Wihlman (PRO), Lena Hedquist (SPF Seniorerna) och Inga Lundvall (SKPF).

b) Frågan om referensgrupp Långsiktiga äldreomsorgsprogrammet läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Följande rådsmedlemmar ska ingå i referensgruppen: Elsemarie Bjellqvist (PRO), Birgitta Borg (SPF Seniorerna) och Magnus Brattström (PRO).

c) Frågan om KPR:s skrivelse ska ingå i protokollet läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Rådet beslutar att nedanstående text ska ingå i protokollet.

”Vi möts ofta av berättelser om äldre personer som nekas plats på särskilt boende trots stora behov. I de flesta fall är det personer i mycket hög ålder, med stora och svåra krämpor och med svår ångest över att bo kvar hemma. Detta trots mycket hemtjänst.

Antalet besök per dygn är så gott som alltid inte tillräckligt för att personen ska känna trygghet. Vi har fortfarande en hemtjänst där det är bristande kontinuitet av personal. Staden har i sin budget för 2017 satt som mål, att personer med hemtjänst minst två gånger per dag under en tvåveckorsperiod inte ska besökas av mer än max 10 anställda. Målet är bra, men det kommer att dröja innan hemtjänstutförarna lever upp till det målet.

I många fall säger den äldre att den inte vill ha en massa människor springande hos sig, utan vill flytta till ett särskilt boende. Om synen och/eller hörseln är försvagad, vilket är vanligt, blir ångesten stor.

I stadens riktlinjer framgår det vilka bedömningskriterier som gäller. De är följande:

’Vård- och omsorgsboende kan beviljas den som uppfyller ett av kriterierna 1-3.

- 1. Omvårdnadsbehovet ska vara så omfattande över dygnets alla timmar att behovet inte kan tillgodoses med hemtjänstinsatser.*
- 2. Det ska finnas medicinska behov och behov av närhet till sjuksköterska och/eller personal även om behov av hjälp nattetid inte finns.*
- 3. Oro orsakad av psykisk ohälsa, kognitiv svikt eller demenssjukdom som påverkar den enskildes förmåga att fungera i ordinärt boende.’*

Under dessa punkter står också det principiellt intressanta: ’Ålder i sig är inget kriterium men hög ålder och ensamhet bör särskilt beaktas i den sammantagna bedömningen.’

Vid ett eventuellt överklagande till förvaltningsrätten, får många bifall just utifrån att hög ålder och ensamhet särskilt bör beaktas. Ett överklagande tar dock oftast lång tid, varför den enskilde drabbas hårt under onödigt lång tid. Och den äldre och närstående drabbas ytterligare av den otrygghet och oro som blir följden.

KPR vill därför framföra att det är viktigt att hög ålder och ensamhet ska beaktas vid bedömningen av ansökan till särskilt boende.

Jämlikhet inom omsorgen ska inte förutsätta att den äldre har stöd av barn, släkt och vänner som orkar med att utveckla och argumentera i och för ett överklagande av ett tjänstemannabeslut.

Kommunstyrelsens pensionärsråd förutsätter att Kommunstyrelsen skärper stadens riktlinjer så att ensamma äldre personer med stora och svåra krämpor och med svår ångest kan beviljas särskilt boende.”

Vid protokollet

Nima Andacheh

Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd